EL OBSERVADOR

Semanario dedicá na interes di Pueblo di Aruba

IMP. NEERLANDESA

Number suelto Fl. 0.15
Suscripción pa cada tres luna Fl. 1.50

REDACTOR: ADELBERT C. SCHOTBORGH
ADMINISTRACION: KLIPSTRAAT No. 275

Anuncio: Precio según convenio.

ANJA I — Aruba, A. H, Día Juebes Mayo 9 de 1935. — No. 4

Di e semanario aki, semper lo bai un ejemplar pa Su Exc. Secretario General de S. M. La Reina di Holanda, Su Exc. Ministro di Colonias, Su Exc. Gobernador di Curacao i Hon. Sr. Gezaghebber di Aruba.

DI KI MANERA NOS TA RECORDA.

Tratando di un asunto di tanto importancia manera esun di nos memoria, no ta incurri nos e error grave di trata di comprende di nos, sin cu nos studia prome tur clase di memoria, na unda que sea, cu e ta presenta. Tratando di tal manera. e prome discrubimiento cu nos ta hasi ta indica nos, den grado major of menor cu memoria ta un propiedad di tur ser viviente. Di tempo antiguo kaba a wordo bisá cu memoria ta un cualidad di tur clase di nervio i celulanan nervioso, i tal afirmacion ta cierto, ma e no ta berdad completo.

Durante e ultimo ajanan, hende a studia bida di matanan i animalnan, di cual ni siquiera nervio ni celulanan nervioso a desaroja den nan, i hasta den e sernan rudimentario aki, e prome principionan di vida, den cual no ta vislumbra ni e menor asomo di cerebro, hende a hanja algun manifestacion di memoria.

Tur materia bibo ta hanja nomber di protaplasma i ta un hecho cu memoria ta un atributo di tur protaplasma bibo, n aunda cu e ta. Den tur ser viviente, pa sencillo cu nan ta nos ta hanja cu su of nan manera di obra ta dispuesto pa cambia di acuerdo cu e cambio cu e ta experimenta di loke ta rondoné. Es aki kier meen, cu den cierto grado nan ta corda; nan ta obra di diferente manera, pasobra kisas anteriormente a pasa algo tres vez, i pa di cuatro biaha cu e mes kos ta sosede nan no ta hasi exactamente manera nan a hasi di prome biaha. Nos no por bisa kiko tin den materia bibo, si celulanan nervioso o celulanan di otro especie ta poné den condicion di por recorda, ni tampoco ta posibel pa nos por duna ejemplo di memoria di categoria di esnan den cual nos ta recorda un idea.

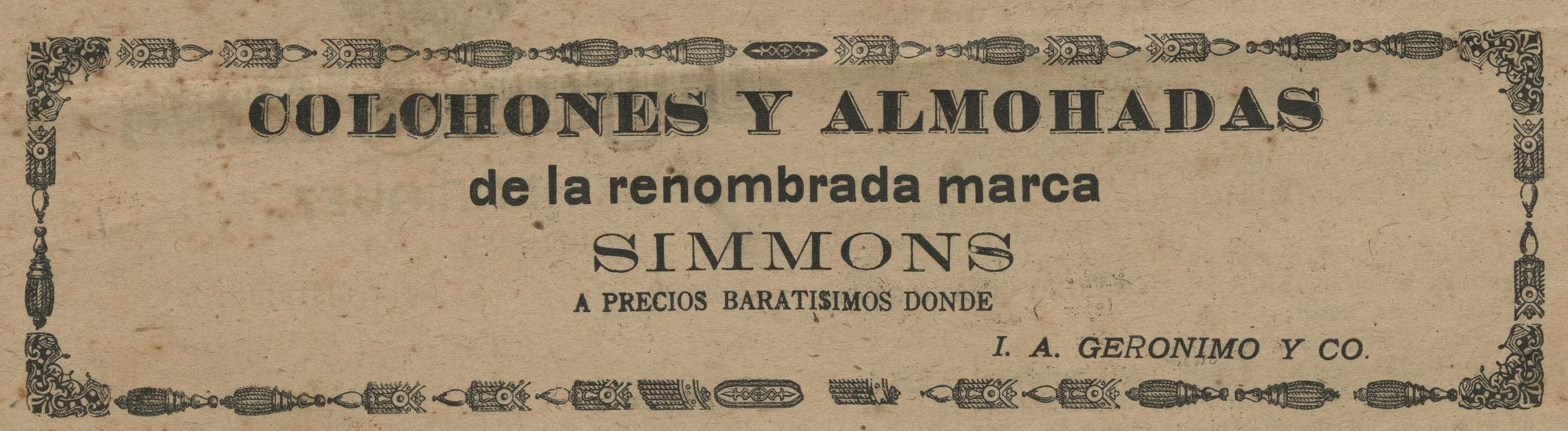
Pero den casonan mas sencillo, manera ora un bestia ta hasi di distinto manera cu respecto na luz di solo, pasobra ta di segundo biaha i no di prome, cu el a miré, nos mester contenta nos cu presumí loke ta sosodé, cu mester ta pa e motibo cu ta sigui: E prome biaha luz a hasi un sorto di marca, laga nos jamé marca, den e celulanan bibo i el a troka nan, di manera cu ora luz a jega pa di dos biáha nan tabata di otro manera.

Hopi hende ta kere, cu materia bibo nunca ta lubidá. Esei ta asina tambe, ora nos ta bisa cu nos a lubidá algo, nos kier significá cu esei sencillamente cu nos no por recorda. Sinembargo, loke nos ta bisa, cu nos a lubidá, ta keda grabá den nos memoria i si cualquier hende papia di dje, nos ta reconocé un vez. Si realmente nos a lubidá un cos, nos lo no recordá nos e mes kos ei ora nos tendé di otro boca. Ainda den caso cu nos no por recordá ariba, nos no por afirmá cu nos realmente a lubidé. Tin hopi caso den cual un hende ta figuré di lubidá un cos enteramente, por ejemplo, algun palabra di un idioma cu el a jega di usa tempo el tabata chikito, e mes no por recorda nan i no ta meen nada pa el, si un otro recordé nan, pero e mes lo demostra tal vez. cu e palabranan ei ta perdurá den su cerebro, ora cu e mira su mes agobià pa un efermidad grave. Su cabes lo ta e ora ai completameute trastorná. i e mes palabranan ei cu el no a tende ni usa, sino cincuenta anja pasa, ta sali for de su boca cu gran facilidad. Ta mas probable ainda cu lo el usa nan bruhá i cu e mes lo no sabi kiko nan ta significa, ma esei ta prueba basi, cu nan tabata den su cerebro

Cosnan manera esaki ta sinja nos cu tur probabilidad, cu materia bibo no ta lubida, ma mehor ainda cu esaki ta bisa nos cu loke nos ta jama memoria ta leew di fa un cos unico of sencillo. Loke nos ta comprende pa via di un acto ordinario di memoria, ta consisti di tres cos: Prome: E recuerdo puro, locual no ta interesá nos mucho mas cu loke por interesa un mesa e remembranza di un golpi cu el por recibi. Segundo: E reconocimiento di loke nos ta recordá i Tercero: E facultad di remomerá. Cualquier persona cu ta worde puntra na un examen: Ta kiko esaki ta i di cual e ta persuadi di a miré prome mas di cien biaha, pero cu na e momento ai el no ta cierta pa dané un nomber, sabi cu recordamento no ta un cos sencillo, manera hopi biaha ta figurá nos. Pero principio di tur trabau di memoria ta accion di un impresion den cerebro. No ta laga duda cu esaki ta un cos completamente distinto di e accion di un golpi riba un mesa, sin embargo ningun hende lo tuma na malo si nos imaginá nos tal accion como algo semejante of por lo menos igual na un golpi material riba un mesa.

I verdaderamente, e unico palabra cu nos ta costumbrá di expresa pa esei, ta e palabra impresion, cu realmente ta nifica oprimi den, ta duna un comparacion di e clase aki.

"EL OBSERVADOR" SE VENDE EN MARINE BAR, SAN NICOLAS.

CRONICA GENERAL

OBREROS DI LAGO HERIDA

Dia Bierna pasá tres trahador di Lago Oil Co. a sufri dañjo serio, motivá pa explosion na un Still di e compania aki. Segun informes resibi e trahadornan aki mester a bai limpia un di e tubonán di tal Still mientras e Still ai no a fria basta. Promenan aja tabata laga tál Stillnan fria 24 ora, pero awe en dia solamente 4 ora ta worde duna pa nan fria, debido na e exigencia aki di parti di compania i segun nos ta informá e coKes cu nan tabata saca sor di e tubo ai, orá el a los a producí gas cu a provocá e explosion ai, locual á acosioná danjo hopi serio na e tres obreronan aki, kende a worde trasladá inmediatamente pa hospital di compania. Tambien nos a tende cu den ultimo dianan aki, varios explosion a tuma lugar entre e Stilinan di e compania aki, tambe debido na e mes proceder, quiere decir di no laganan fria basta of di cualquier otro descuido. Nos Colega "EL Despertador" cu razon ta comenta e asuto aki en debida forma i ta puntra ki medida lo worde tuma pa pone un stop na tal sucesos i nos ta agreganos cu ne hasiendo e mes pregun[illegible] Ademas nos kier agrega cu ley di Accidente Personal (Ongevallen Wet/ ta hasí masjar falta na nos. lugarnan aki. De modo "hurry up" cu ne.

MARINONAN DI LAGO OIL

A jega na nos oido cu varios marinos di barconan di Lago Oil ta kega amargamente riba cuminda cu nan tá hanja na bordo di e barconan aki. aunque nan ta convenci cu tanto Stewardnan, como kokkinan di tal barconan ta risibi un bon surtido di Stores pa tal fin. Por consiguiente nos a worde pidi pa pone tal irreguralidad na conocimiento di Capt. Rodger. sperando cu el lo sabi di remedia e mal aki, esta pa tur tripulantenan di barconan di Lago Oil lo no tin ningun kega mas di hasi den e sentido aki

GEZAGHEBBER WAGEMAKER CU NOS ATROBE.

Dia Sabra pasá a jega na Aruba cu aerioplano SNIP Sr. I. Wagemaker, Gezaghebber di e isla aki. Na su jegada tabatin masjar hopi hende cu a bai contra su Hon. Nos ta ofrece na Hon. Sr. Wagemaker nos cordial palabranan di bienvenida.

REUNION DI OBREROS

Directiva temporal di Liga dí Obreros Arubana tin intencíon di tene un reunion na terreno di foot-báll, pa aprobá estatunan i eligí un directiva nobo. Tan pronto permiso necesario worde obteni di Sr- Gezaghebber, circularnan lo worde repartí, esta pa tur hende por ta al tanto di ora cu e reunion aki lo tuma lugar, Directiva ta expresa sú deseo, di mira un concurrencia grandi, locual ta comprobá interes cu clase obrero ta cultiva pa e sociedad aki.

K. L. M. NIEWS.

Reisde veertien dagen geleden de 83 jarige Mejuffrouw Da Costa Gomez met de "SNIP" van Curacao naar Aruba en terug, vandaag vervoerde de K. L. M. de Jongste passagier sinds zij haar bedrijf in West-Indie opende. Een baby van slechts tien dagen oud maakte n. m. van het moderne verkeersmiddel gebruik, om van Curacao naar Aruba te reizen.

Curacao, 4 Mei 1935.

CHEVROLET BUILDING.

Ayer tardi pa 5 or Sr.Th. E. F. Ruiz, Agente di e conocido marka di automobil "Chrevolet" a habri su edificio nobo, cu ta destina pa exhibicion y venta di e autonan aki. E edificio ta un lugar hopi espacioso i masjar bon regla, ademas su situacion ta masjar adecuado, cu ta frente di entrada di nos haaf, na Havenstraat. Concurrencia tabata hopi grandi i masjar anima. Sr. C. Juliao a diriji na presentenan un "speech" masjar adecuado pa e ocasion, ofreciendo na publico e servicio di mas esmerado posible, recomendando na mes tempo e modelo nobo di carro Chrevolet di e anja aki. Despues di esaki Sr. Gobernador Wagemaker a tuma palabra i cu frases bonita a duna un idea na tur concurencia con e negocio áki a aumenté, agregando algun palabra di elogio na Sr. Ruiz. "El Observador" pa medio di presente ta envia su mejor deseonan na Sr. Ruiz, pa progreso i larga vida di su negocio.

MARINO CU A HOGA.

Ayer mainta nobo a jega Aruba, cu un matroos na bordo di un barco cu tabata hiba piscá Curacao a hoga entre e dos islanan aki. Segun informes cu nos a risibí e persona aki cu tabata responde na nomber di Lodewijk Orman a kai overboord den anochi. Sobrá di tripulante ta worde bisá, a hási tur su posibel pa recoge, pero sin ningun resultado. Nan mester a stop, esta pa sali for di ruta di varios vapor "tanker" cu tabata bini tanto di abau cu di ariba. Nos ta informa cu ora di barca na Aruba, tur e tripulasion aki tabata stom burachi. Autoridadnan por bien mira pa tuma medida necesario esta pa stop matroosnan di e clase di embarcacionnan chikito asina, di sali pa lama den estado diembriaguez, esta pa evita e clase di accidentenán aki, cu ta masjar lamentable.

PAST AND PRESENT EVENTS

In 1717 the Successor of Louis XIV, for economy sold half the horses that filled the Royal stables. Voltaire remarked, how much more sensible it would have been, to dismiss half the asses that filled the Royal Court. The Regent raged and meeting the youth in the park one day, said to him: Mr. Voltaire I will wager that I can show you something that you have never seen before. What is that ? Voitalre queried

And the response was: The inside of Bastile. Voltaire saw it, the next day. (April 16th, 1717),——

we see that the economical trend of nowadays is creating similar conditions to cause historically the same repetition.

RESULTADO DI WEGA DI FOOT-BALL

Dia Domingo 5 di Mayo 5 P. M.

A. B. C. Vs HOLANDIA

1—2 favor di HOLANDIA.

INRICHTING VAN CURACAO'S BESTUUR.

Cretiek op de aanhangige herziening.

Te veel macht aan Gouverneur?

'S-GRAVENHAGE, 15 Maart – Gisteravond heeft de bespreking plaats gehad in de Groep West-Indié van het Indisch Genootschap, van het ingediende wetsonwerp tot herziening van het reglement op het beleid der regeering van Curacao.

Als inleider trad op mr H. G. Eekes, oudlid van den Kolonialen Raad van Curacao.

Een groot bezwaar tegen het ontwerp is, dat een belangrijke verschuiving van rechten enbevoegdheden plaats heeft van de Kroon naar den Gouverneur. Bovendien wordt den Gouverneur niet voorgeschreven, zooals wel aan den G. G. van Ned-Indié, dat hij verplicht is bij de uitoefening van zijn waardigheid 'sKonings aanwijzingen te volgen. Hij is aan de Kroon slechts verantwoording verschuldigd, dus rekenschap achteraf. Dit is een ernstige leemte in het ontwerp.

Bij de invoering van de zgn conflicten - regeling tusschen Gouverneur en Koloniale staten neemt de Gouverneur een overwegende positie in tegenover de staten. Een Curacaosch blad sprak reeds de vrees uit, dat in de practijk regel zal worden. wat in het ontwerp natuulijk als hooge uitzondering voor urgente gevallen is bedoeld, nl. dat de Gouverneur zelfstandig verordeningen zal vaststellen. Dit zou kwaad bloed zetten bij de Staten.

In het aanhangig wetsontwerp worden de rechten en bevoegdheden vanden Gouverneur aanzienlijk uitgebreid, eenerzijds ten koste van de Kroon, anderzijds ten koste van de Staten. Het is de vraag, of dit de bedoeling zal zijn geweest bij de Grondwetsherziening van 1922. waarop de memorie van Toelichting zich beroept. Deze toch bedoelde den volksinvloed te vermeerderen, zoowel hier als overzee en zeker niet den Gouverneur met bijna dictatoriale macht te bekleeden. Waar is de übermensch die door zulk een macht in zulk een klein, maar in verschillende opzichten toch zoo belangrijk gebied, niet uit zijn evenwicht zou geraken? Suriname kan nog bogen op illustere namen als Idenburg, Fock, Lely e. a. onder zijn Gouverneurs maar vraagt men in Curacao naar een goed Gouverneur van den laatsten tijd, dan hoort men steeds weer, maar dan ook alleen, den naam van Gouverneur Helfrich, van wien het bekende welvaartsplan afkomstig is.

Men geve Curacao een staatsregeling, waarin het evenwicht gehandhaafd wordt tusschen „opperbestuur" en „algemeen bestuur", tusschen wetgevende en uitvoerende macht. Men late de behartiging der inwendige aangelegenheden onder de noodige waarborgen zooveel mogelijk over aan de locale organen en aan een vrij en onafhankelijk vertegenwoordigend lichaam.

De Telegraaf, 15 Maart 1935.

SUD AMERICA SE ESTA HUNDIENDO EN EL MAR

—

Santiago, (Chile), marzo 17.– (U. P.)—En su laboratorio subterráneo en el corazón del Cerro Santa Lucía, el hombre de ciencia chileno Julio Bustos tiene una complicada instalación de instrumentos para probar que la costa occidental de Sud América se está hundiendo lentamente en el mar.

Muchos de sus métodos para el registro de temblores son únicos en su género y son desconocidos en Norte América y Europa. Sus observaciones inclinométricas son conocidas en esa otra tierra temblorosa, el Japón, en donde el profesor Ishimoto ha estudiado su material de datos

El doctor Bustos sostiene que los terremotos se deben a la presión atmósférica. El mide las intensidades por medio de magnetógrafos, inclinógrafos y gravígrafos, los cuales registran el alza y baja del continente.

El científico chileno regresó hace poco de una expedición a las faldas del volcán Tupungato, a 22.000 pies de altura en donde sus observaciones le inclinaron a restar crédito a la teoría de los rayos cósmicos. En una ocasión él contradijo de plano a Einstein en lo referente a la curvatura de los rayos de luz.

NOGMAALS HET D. O. W.

......

Beleefd verzoeken wij de aandacht van den Heer Gezaghebber voor het volgende:

Men schijnt hier en daar ERG virbitterd te zijn over de moeilijkheden welke het D. O. W. aan bouwers van huizen zou veroorzaken, zelfs nadat het bouwplan goedgekeurd zou zijn en men vergunning bekomen heeft van het Bestuur tot het bouwen. Soms zijn de opmerkingen van dien aard dat men zelfs gedwongen is het bouwwerk te staken, wat aanzienlijk schade en tijdverlies bezorgt aan belanghebbenden.

Sinds het bestaan van Aruba wordt en werd er gebouwd zonder eenige speciale controle dan die van den werkbaas alleen en ten bezijze dat de oude constructies voldoen, staan er verschillende huizen nog, die 200 jaar of ouder zijn.

De bouwverordening is niet in het leven geroepen om het publiek daarmede te kwellen en te bemoeilijken, doch eerder tot gerief en vergemakkelijking der werken.

De ambtenaar belast met het toezicht lette liever op de nieuwe constructies van het Gouvernement, genaamd openbare werken, en trachte dat zij vlotten en voldoen, maar de particulieren als zij eenmaal hun bouwvergunning hebben, willen gaarne verschoond blijven van opmerkingen die ten doel hebben onaangenaamheden te scheppen en hun last te bezorgen Wij vertrouwen dat Z. H. E, G thans kennis dragende van den toestand, de noodige stappen in de goede richting zou willen nemen, die door het publiek met groote erkentelijkheid zullen worden aanvaard

REDACTIE.

'EL OBSERVADOR" se vende al pregón y en esta Imprenta.

ZOOALS DE REDACTIE HET ZIET.

DE ONGEVALLEN WET.

Wie juicht niet over de invoering eventueel van zoo'n wet in deze streken, welke ten doel heeft: De BESCHERMING DER RECHTEN VAN DEN EENVOUDIGEN WERKMAN?

Wij onderstrepen IN DEZE STREKEN, waar het leven, het kostbaar leven, het EENIG leven van den arbeider aan alle mogelijke gevaren geleverd is. Immers, sinds de vestiging van de C. P. I. M. op Curacao en die der Arend Ptr My en Lago Oil y Transport Co Ltd. op Aruba, waardoor onze mannen het schamel stuk brood verdienen staan zij machteloos voor hunne rechten tegenover die machtige maatscahappijen die als bekend, niet aan de minste verplichting gehouden noch gebonden zijn ten overstaan van de vele slachtoffers die een tragisch eind in hun dienst mogen vinden, ook niet ten opzichte van hen die in dienst wegens een ongeval voor hun geheele verdere leven verminkt worden en onnuttig blijven, overgelaten ten prooi van alle mogelijke calamiteiten, misere, ellende, armoede en zelfs toe den hongerdood.

De arbeidende klasse moet dus terecht ubelen en juichen nu er eindelijk betracht wordt om dit euvel op te heffen door middel van eene verordening.

Het is een soort levenverzekering voor den weerloozen werkman, waarop hij, gelijk in alle beschaafde landen het geval is, recht heeft.

Nu zijn de erfgenamen der arbeiders, die in dienst zijn van de Maatschappijen in casu van een ongeval, geheel overgelaten aan de barmhartigheid van de Heeren Directeuren ter verkrijging van een aalmoes, want meer dan een aalmoes is 't zeker niet wat zij krijgen.

Een jonge man vol van levenslust en levenskracht, met achter zich een jonge vrouw en een paar nog kruipende babies, vindt zijn dood onder het werk onbedacht, onverwacht en ongewild, dus niet uit eigen schuld, bij het springen b. v. van eene gasleiding.

De jonge weduwe, voor wie de man "ALLES" was in dit leven en geheel haar rijkdom voorstelde, blijft onbeschermd en onverzorgd achter, met een zware en dure taak op hare schouders om te voorzien in de menige behoeften van hare twee onnoozele wichtjes, die alles, alles noodig hebben. Zoolang de man werkte kreeg zij behoorlijk het weekgeld "veel of weinig" van hem en konden beiden en de kinderen daarvan zich kleeden, voeden en onderhouden.

Door den dood ineens van haar echtgenoot wordt ook haar eenigste levensbron bedolven, als het ware tegelijk met het door het vreeslijk vuur verteerde overschot van haar beminde, dat in den schoot der aarde gaat.

Als het nu eens gaat over een hartverscheurend geval, dan bestaat er kans, dat de ijzere harten van de HH. Directeuren even mogen worden getikt, en ja . . . na lang overweging en niet eerder dan wanneer de arme weduwe zelf ervoor aanklopt, wordt er in haar hand een cadeau gestopt, die zij met groote dankbaarheid nederig aanvaarden moet.

Anders wordt het, als er eene verordening in het leven wordt geroepen, waarbij in zulke gevallen zoo'n menschje in hare rechten beschermd wordt door de Overheid.

Of zoo'n verordening een diepe studie erlangt, alvorens er aan rechtskracht te verleenen, hoeft geen betoog.

Wij als leeken, zijn niet de bevoegden of geroepenen om over hare strekking opmerkingen te maken noch ons daarover uit te laten, doch wij koesteren het vertrouwe, dat zij in haar geheel eene verordening zal worden ter HANDHAVING EN BESCHERMING der goede rechten van den werkman, en tot bestraffing van de MACHTIGEN, die tot dusver handelen en gehandeld hebben naar EIGEN GOEDVINDING EN WILLEKEUR.

NOGMAALS DE ONGEVALLEN WET

MEN KAN GEEN TWEE GODEN DIENEN.

Tot onze groote verwondering, dit op zijn zachtst uitgedrukt, lazen wij uit De Curacaosche Volkskrant van 26 dezer, dat de Koloniale Raad, het Volk vertegenwoordigend lichaam, het oorbaar geacht heeft, om de behandeling van de ongevallen-regeling voorloopig uit te stellen. Wij dachten onder 't lezen, dat volgen zou zoo iets als, – totdat in de fijnste deelen ervan in het belang van het werkend volk zou zijn betracht en voorzien, maar neen, wij konden onze oogen niet gelooven toen wij de juiste reden der verschuiving ervan lazen en wel: TOTDAT OOK DE DIRECTIE VAN BUITENLANDSHE SCHEEPVAART MAATSCHAPPIJEN HUN OORDEEL HEBBEN UITGESPROKEN DAAR OVER !!!

Klinkt dat nu niet belachelijk, bespottelijk, dwaas? Zijn we soms in de verkeerde wereld, dat BUITENLANDSCHE scheepvaartmaatschappijen zich mengen moeten in Curacaosche aangelegenheden nog erger, in een wet die ende tot bescherming der rechten van den Curacaoschen werkman. Dat gaat eenvoudig de perken te buiten en dient slechts om kwaadbloed te zetten onder de reeds lang vertrapte arme arbeiders, die hun toekomstige kleine hoop als een zeepbel moeten zien verdwijnen.

Onze geachte Colega wenscht te weten te komen, wie pogingen doet om het sociale werk van ons Bestuur op de lange baan te schuiven. O en, Colega, onder een stelletje van 12 of meer vindt men bepaald enkelen die trachten "hun belangen" allereerst op den voorgrond te duwen. Maar is dat billijk? Geoorloofd? En moet nu eens de heele Raad voor zoo'n alles behalve gezond voorstel zwichten?

Wij zijn van meening, dat deze kranke principes beslist achterwege moeten blijven en voegen er verder bij dat het ons standpunt is en blijft, dat men geen twee goden dienen kan.

Agent zijn van scheepvaart maatschappijen en tevens vertegenwoordiger van het volk. Is U ook niet met ons eens?

DEDRUK DER BELASTINGEN

Over de voorgestelde wijziging tot verlaging van het tarief op motorrijwielbelasting zijn de Beroepbestuurders thans zeker wel hoogst vergenoegd, dat beteekent voor hun een afslag ineens van 50% en zij zullen allen wel erkentelijk zijn daarvoor aan den Gouverneur, die dit voorstel aan den Raad deed.

Zoo wenschen wij ook, dat Zijne Excellentie zou willen inzien, dat de peil der belastingen (grond, gebruiks-en inkomstenbelastingen) die op ons in deze tijd van malaise geweldig drukt, onzettend hoog is vergeleken bij die der gunstige tijden, die nu eenmaal ons achter den rug liggen.

Het zou door het Bestuur niet als een gunst ten aanzien van het publiek moeten worden beschouwd, doch als eene NOODZAKELIJKHEID, om alle belastingen naar evenredigheid met de tegenwoordigen economischen toestand te doen verlagen, immers moet iedereen zich thans gedwongen schikken naar deze ongunstige omwenteling der tijden, door zelf hun onderhoudsbegrooting in te krimpen, daar de inkomsten veel geringer zijn dan vroeger en volgt men precies het zelfde systeem als door het Bestuur aangewend en toegepast tot het sluitend maken der Curacaosche Begrooting.

Of het dus wenschelijk, ja . . . . zelfs vereischt is de aanslagen die buiten ons draagkracht zijn, over de geheele lijn in overeenstemming met de thans algemeen heerschende financiele druk

te herzien, behoeft niet eens in twijfel gebracht te worden!

DE STEMMEN DER ONTEVREDENEN

Overal hoort men stemmen opgaan tegen de belastingen het geklaag en de ontevredenheid strekken zich onder alle rangen en standen uit.

En wat voor talen hoort men soms uitbraken hier en daar, als het over de belasting gaat! " Neen", zegt er eentje, " wij worden hier als een citroen uitgeperst en in een hoek zoomaar gesmeten.

Wij moeten wel veel betalen, maar krijgen niets terug voor de gedane opoffering. "

Een ander merktop:" In andere landen waar er belastingen geheven worden, wordt ook de geméente behoorlijk vergoed, men krijgt van alles gedaan, zoo wel tot verfraaiing van de stad als tot je zielsrecreatie, maar hier, men wordt als het ware uitgezogen, getergd en geplaagd."

Staande de slechte tijd wordt je tot je zielsverbittering nog bediend van de bekende blauwe aanmaningskaartjes of van een dwangbevel, waardoor het verschuldigde de hoogte ingaat vanwege de kosten.

ONGELOOFLIJK EN TOCH WAAR.

Men ontving op den 11den April 1935 volgens kantoor en poststempel eene aanmaning op eene der bekende blauwe kaartjes tot betaling van gebruiksbelasting verschuldigd over het jaar 1935

De persoon in kwestie vond dit heel vreemd, want hij had voor die belasting over gemeld jaar nog niet eens een aanslagbiljet ontvangen en wist dus niet eens hoeveel die belasting bedroeg.

En ja . . . een dag of twee later, na dat de aanmaning hem bereikt had kreeg hij eindelijk het aanslagbiljet welk den datum droeg van 12 April 1935

Hoe is het mogelijk? Zooiets is ongelooflijk, maar het is WAAR.

HOE HET INNEN SOMS GEBEURT

De wijze waarop men soms te keer gaat om de achterstallige belastingen binnen te krijgen lijkt ons verfoeilijk hatelijk en ongeoorloofd. Wij zijn er zeker van dat dit beslist de toestemming noch de kennisdraging heeft van den Adjunct Inspecteur der belastigen ,tevens Ontvanger alhier, die thans tergelijkertijd als Gezaghebber fungeert. Een ervarende en uitsteken de ambtenaar, die zijne sporen als zoo zoodanig met eere verdient heeft op Curacao en Bonaire en die de noodige hoedanigheden bezit voor de betrekking die hij bekleedt. Ook zijn flink uiterlijk voorkomen harmoniseert met de post waarvoor hij geroepen is. Konden wij maar lof toezwaaien aan ook het geheele stelletje waarvan Aruba bedient wordt, maar dat gaat niet! De beginnelingen bij voorbeeld die hun promotie te danken hebben aan het rotte kruiwagensysteem, en die van zich zelven een te hooge dunk zouden hebben willen wij in de eerste plaats aan het verstand brengen, dat wij op een vrij-land wonen, met een vrij volk, bestuurd door vrije manner, begaafd met vrije ideen.

Een goede ambtenaar moet dit weten

Ter zake: de houding die soms een gewone beginneling aanneemt tegenover EERBARE personen, als het komt op het innen van belasting, en waar door hij zich zeker verdienstelijk denkt te maken in het oog van zijn meerderen of van het Hooge Bestuur, kan soms brutaal, en dispotisch zijn.

Aruba wil gaarne zulke menschen kwijt zijn, die ten doel schijnen te hebben om het "veel of weinig" natio naal gevoel van het Volk voor het Moederland ten doode te doemen.

De arme komiezen der belastingen, die een kleinigheid per mand verdienen, zegge f 75.- worden als zij wat schuldig zijn aan belasting,bij ontvangst van hun toelage bij het einde dermaand onmiddelijk verwezen, eigenlijk bevolen om naar de afdeeling Belastingen het verschuldide te gaan af dragen. Dat gaat te ver en neigt te grenzen naar vrijheid aanranding van den burger. Als zoo'n komies van zijn kleine salaris slechts f 5.-- moet afzonderen voor belasting, dan beteekent dit voor hem en zijn gezin twee dagen van gebrek lijden, terwijl de luttele centen voor het Gouvernement NIETS uitmaken. Wij pegrijpen dat het eene en andere op die wijze plaats nemen op dit oogenblik, omdat de eigenlijke Chef van kantoor afwezig is, althans ontwetend van hetgeen gaande is.

HOE DE KOLONIAL KAS GEMAKKELIJK TE VULLEN

Vijf of zes guldens van zoo'n kommies doen niet veel ter verstijving der middelen. Men is van oordeel, dat wil het Bestuur veel geld naar de Kol. Kas zien vloeien, zelfs stroomen, de inkomstenbelasting maar eventjes diene gewijzigd te worden in dien geest, dat alle Naamlooze vennootschappen die in de Kolonie tot das ver gevestigd zijn, onverschillig waar zij ook thuis behooren, naar reden van hun zuivere winst worden aangeslagen, en te breken met het tegenwoordig stelsel bestaande tot gerief en voordeel der inheemsche Maatschappijen die naar reden van uitgekeer de dividenden en niet als de Buitenland schen,naar reden van hun zuivere winst belast worden.

Het volk is te arm en wij weten dat van een doodgeschoten beer slechts het vel is uit te halen. Waarom niet betracht te halen waaruit wel veel te halen valt? Vergissen wij ons niet, dan zou deze zaak vroeger al de aandacht en zelfs de goedkeuring van het Bestuur verdiend hebben, maar de groote Heeren in den Haag zouden toen daarover erg gebromd hebben, met het gevolg, jammer genoeg, dat ervan niets terecht kwam, hetgeen aanleiding geeft aan een gewone arbeider die f4.- daags verdient en naar die reden voor de inkomstenbelasting wordt aangeslagen, terecht om op te merken, dat hij in evenredigheid "MEER" inkomstenbelasting betaald dan de machtige C. P. I M. op Curacao

Wij vertrouwen dat onze tegenwoordige Gouverneur, die over alle zaken zoo'n goede kijk heeft zou willen trachten te lukken, wat zijne Voorganger mislukt was in dit opzicht, hetgeen zeer zeker EEN GOUDBRON is voor de Koloniale Kas.

ANUNCIE EN

'El Observador'

TA RIJS UN TIPO NOBO DI FUNCIONARIO PUBLICO.

POR TANCREDO PINOCHET.

TRADUCI DI SPANJO.

Di tur e lucha aki a nase concepto i practicanan cu respecto na obligacionnán di hefenan di e empresanan productor. Den Nacionan individualista i capitalista, na unda ta worde respeta iniciativa privá i libertad economico, e concepto di loke ta un funcionario privá a sufri hopi modificacion. Den cierto manera, ta sosede cu é ta worde considera como un funcionario publico cu e mes obligacionnan i responsabilidadnan di funcionarionan publico. E por worde acusá den opinion publico, den Prensa i den parlamento. Congreso di Estados Unidos a habri masjar hopi investigacion den e manehonan di empresanan privá. Sin tuma na cuenta ni Alemania, ni Italia, cu ta paisnan regimentá, na unda practicamente tur ta considerá como empleado publico; ora nos tuma na consideracion lugar democratico manera Estados Unidos nos ta mira cu Gobierno ta interviní cada vez mas den vida di negocionañ privá, fihando Ley especial, cu ta reglamenta trabau, produccion i hasta nan prijs. Na Mexico e Gobierno di awe en dia ta bisa claramente den su plan di Gobierno, cu e ta considera sistematicamente como indeseá i por consiguiente e ta kita tur forma de organización industrial, cu ta na fabor di contrata trabau cu sueldonan cu no ta suficiente pa necesidadnan di cada trahador, considerá como tata di familia. Tur e cos nan aki ta mustra cu ja ta rijs e concepto cu e hefenan di empresanan privá tin e mes obligacionnan i responsabilidadnan cu é funcíouarionan publico. Es aki ta e realidad, es aki ta e hecho ja aceptá pa Gobiernonan mes. Laga nos bai studia awor e filosofiá di e concepto nobo aki. Laga nos tuma un cualquier empresa privá. no linjanan di ferrocarril, ni di tranvia, ni dí provision di awa di bebe of di lus, energia of gas, cu ta empresanan semi-publco, cu ta hasi hopi tempo caba cu Gobiernonan ta interveni den nan, a lo menos pa flha tarifa cu nan mester establece pa nan servicio. Laga nos tuma un empresa cu no ta goza di ningun privilegio di monopolio, por ejemplo un gran fabrica di zapatu, aletria cu ta ocupa hopi mil di trahador. E empresa aki a worde forma pa iniciativa privá, cu capital privà. Pakiko mester considera su donjonan directornan como funcionario publico? Nan no ta den e mes caso dí un dokter, di un dentista, di un abogado, cu por fiha na nan antoho loke nan mester cobra pa nan trabau, empleadonan cu nan por tin mester i e sueldo cu nan tin cu paganan? E empresanan privà cu no ta goza di ningun monopolio cu ta sujetá na competencia di otro empresanan mescos, pa regularisa nan prijs? E fabricanan aki ta na competencia pero precisamente como e competencía ta pa ofrece productonan mas barata na publico, nan tin cu esforsanan pa abarata produccion, loke casi semper ta nifica cu nan ta sacrifica trabau, o remplasa trahadornan cu masjin, loke den ultimo termi no ta cu nan ta abarata e trabau di nan. De la manera cu e competencia cu tin den fabrica cu fabrica no ta produci como reultado un beneficio social, sino pa abarata e mercancia i sostene su alto calidad. Gobierno di casi tur paisnan tin autoridad, cu e ta eherce, di fiscalisa calidad di leche, di carni, di tur articulo di come. E tin tambe áutoridad di interbini den fijamento di prijsnan di cuminda ora e prijsnan worde subi injustamente.

E ta sigui.

CONFUCIO

POR HENRY THOMAS.

Conclusión

El emperador de Lu, la propia provincia nativa de Confucio, lo nombró alcalde de una de sus ciudades, y despues lo nombró ministro de justicia de tódo el Imperio. Confucio instó al Emperador a conservar la paz y dar alimento a todos sus súbditos Siempre que Confucio tenía que dictar sentencia en un caso llevado a su Corte de justicia, consultaba a cierto número de hombres sabios del lugar, habiendo sido así el precursor del sistema moderno de jurados.

En toda su administración se ocupaba, más que de castigar al criminal, de suprimir las causas del crimen. El país estabá infectado de ladrones. Cuando le preguntaban qué se podía hacer para suprimirlos, decía:

"La única manera de acabar con el robo es suprimir la avaricia de los ricos. Cuando no hay avaricia, no hay excesiva riqueza y no existe el robo."

Iba camino de civilizar la provincia y de hacer a su rey famoso. Pero el gobernante de la provincia rival de Chi, envidioso de la fama que estaba adquiriendo la provincia de Lu, bajo la dirección de Confucio, tuvo una idea para minar la influencia del filòsofo sobre el rey. Le envió a éste, como obsequio, ochenta bellas y jóvenes bailarinas. El plan tuvo el éxito esperado. El rey de Lu se ocupó de las ochenta bellezas, y dejo de seguir los consejos de Confucio.

El filósofo tuvo que abandonar la provincia. Tenía entonces varios miles de discípulos. Pero consideraba él que su vida era un fracaso. Los reyes eran brutales; los súbditos ignorantes, y su ideal del hombre superior seguía sólo siendo un sueño. Quería remodelar la humanidad, pero encontraba que la arcilla era muy dura para sus dedos gentiles. A menudo, cuando viajaba de lugar en lugar, erá atacado por rufianes. Muchas veces tenía que pasar sin alimento. Pero seguía en su labor.

El propio filósofo hizo a pluma su retrato así: "Confucio es un hombre que en su ansia de adquirir nuevos conocimientos, se olvida de comer; en el placer de su trabajo, olvida sus dolores y no se da cuenta de que se aproxima su vejez."

Fijó Confucio una serie de reglas definidas para el buen gobierno de su pueblo, y estableció un conjunto de ritos ceremoniales para su disciplina moral. Cada acto de la vida estaba sometido a la observación estricta de una ceremonia imponente. El campesino, en su cabaña, llega a ser un personaje de alta dignidad, no menos que el rey en su palacio. Todo este código de etiqueta era extraño y complicado, y para nuestro espiritu occidental, ridículo aún. Pero les daba a los chinos un sentimiento de dignidad y decoro en su trato con los hombres. "Sé leal y cariñoso con tus vecinos." era la quinta esencia de la filosofía de Confucio.

No era un sentimentalista extremista, como Buda Sus simpatías eran hacia la raza humana, no hacia las bestias y los pájaros. "No le interesaban los animales, ni los ángeles, sino los hombres."

No predicaba que se contestara a la arrogancia con la humildad; ni a la violencia con el amor. "Trata a tu enemigo con justicia y a tu amigo con bondad," decía. "No irrites a tu enemigo con amor" Por otra parte consideraba brutal vengar una injuria; pero no decía que ésta debiera olvidarse

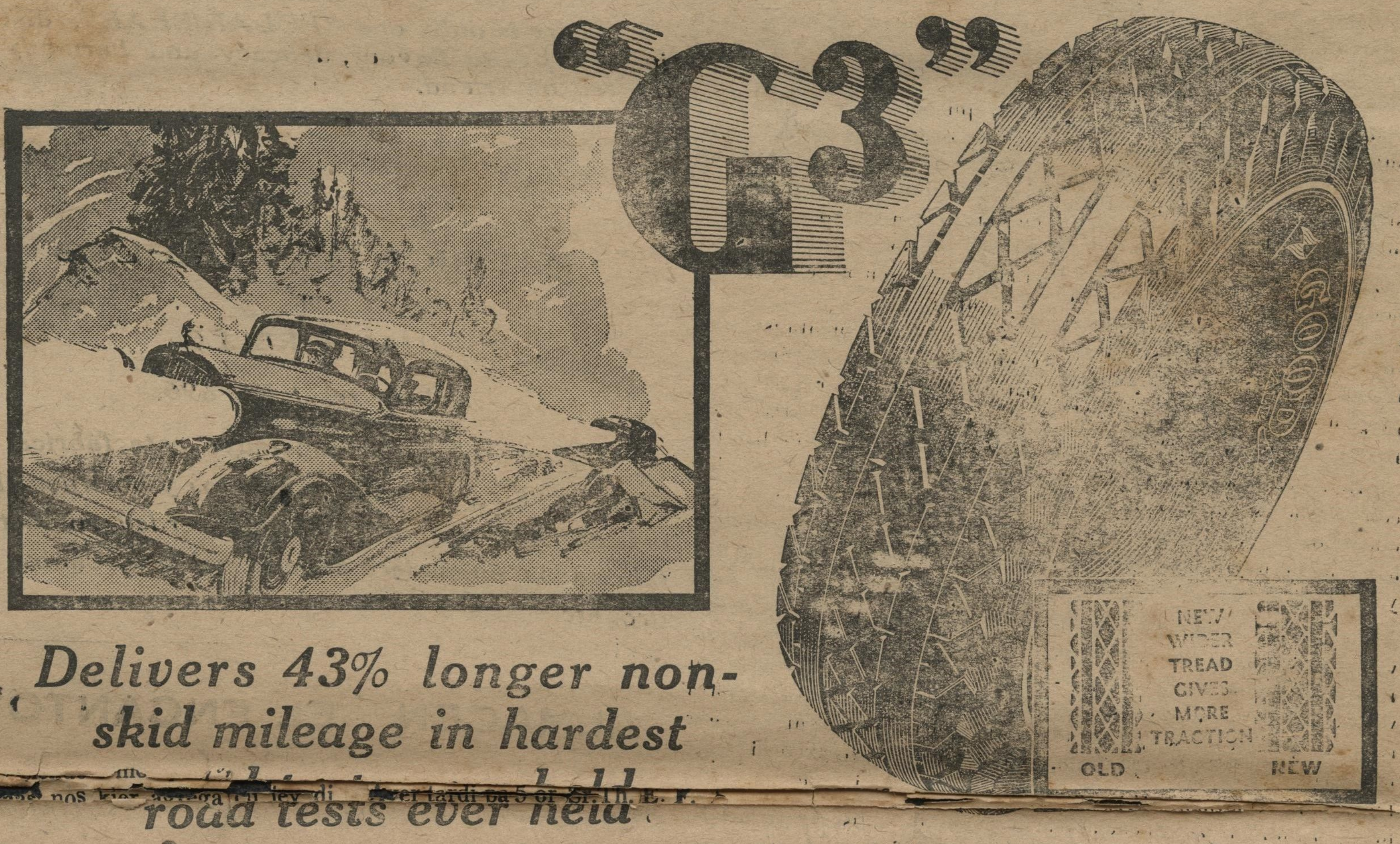
Cuando sus discipulos le pedían que definiera en pocas palabras su código de moral, decía: "Reciprocidad" es la palabra. Y cuando le preguntaban qué quería decir esa palabra, explicaba: "Reciprocidad significa que no debes hacer a los otros lo que no quieres que te hagan a tí." Esta regla de oro de Confucio fué, quinientos años después, la regla de oro de Cristo.

Los últimos días de Confucio fueron entristecidos por la muerte de sus discípulos favoritos, de su único hijo, y de su esposa, a quien amaba tiernamente, a pesar de que se había divorciado de ella "Es tiempo de que yo también me vaya", dijo. Murió pobre y desilusionado a los setenta y dos años.

Doscientos años después de su muerte, uno de los Emperadores chinos trató de quemar todos los ejemplares de sus libros que había en existencia. Un buen número de hombres de letras, que ocultaron sus ejemplares, fueron enterrados vivos por su desobediencia al Rey.

Hoy los libros de Confucio son tan populares en la Ghina como la Biblia lo es en los países cristianos.

Here's the Tyre that solved the TREAD WEAR MYSTERY

Delivers 43% longer non-skid mileage in hardest road tests ever held

TREADS on ALL MAKES of tyres were wearing out too fast. It was a mystery—because tyres were being made better than ever. Finally Goodyear engineers discovered the reason. The new higher-powered automobiles imposed greater demands on tyres—AND NO EXISTING TREAD could stand the strain!

"G-3" was one of many, many treads built by Goodyear engineers to end the trouble. In brutal "grindstone" tests—in grueling day-and-night road tests that wore out brakes every 8 hours—IT LONG OUTLASTED ALL OTHER TYRES!

It's a different tyre with a wider, flatter, huskier tread that gives more road contact. It retains the famous All-Weather Tread—but it has more non-skid blocks in the tread center for extra safety. Even the bead is stronger. THE RESULT IS 43% LONGER NON-SKID MILEAGE!

And you get burst protection in every ply with Goodyear's exclusive extra-resilient, extra-durable Supertwist Cord construction that easily absorbs the extra strain of the heavier tread.

See this amazing tyre at your Goodyear dealer's. You pay nothing extra for its many extra advantages.

"G-3" COSTS US MORE TO BUILD—BUT—COSTS YOU NO MORE TO BUY

4343

S. N. ECURY

Authorized dealer,

ARUBA N.W.I.